

Nr 80.

Av herr **Hansson** i Skegrie **m. fl.**, om anslag för lån till grästorkanläggningar.

Såsom i motionerna I: 121 och II: 150 vid 1952 års riksdag framhölls, har inom jordbruksdepartementet upprättats en fond (kungörelse den 22 december 1939 nr 922) för utlämnande av lån till grästorkar. Till kapitalinvestering å denna fond anvisades för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor. För ändamålet tillgängliga medel uppgick den 1 juli 1951 till endast 40 000 kronor och har sedan dess ej ökats. Denna bristande tillgång på fondmedel förorsakade att Kungl. Maj:t år 1952 avsåg en av lantbruksstyrelsen, med stöd av statens maskinprovningar och jordbrukstekniska institutet, gjord hemställan om lån till en dylik torkanläggning.

Den rekommendation till omläggning av jordbruksdriften i syfte att minska mjölkproduktionen till förmån för vegetabilieproduktionen, vilken riksdagen gjort, har också på vissa områden vunnit efter rättelse. Då en ensidig spannmålsproduktion nedsätter jordens avkastningsförmåga till följd av angrepp av växtsjukdomar eller parasiter, är det nödvändigt att i växtföljden inskjuta en vallgröda. Men då denna på grund av driftomställningen ej kan förädlas via djurstallen, har konsttorkning i stället blivit aktuell. Genom torkning av t. ex. lusern kan ett värdefullt hemmaproducerat äggviterikt foder erhållas för bl. a. försäljning till mjölkproduktionsområdena eller till användning som höns- eller svinfoder. Sådana grästorkanläggningar är därför viktiga instrument i jordbrukets produktionsanpassning och rationalisering.

Intresset för sådana grästorkningsanläggningar synes också vara i tillväxt hos jordbrukarna. Så färdigställdes och påbörjades driften vid en torkanläggning i södra Skåne under år 1952, och å andra platser i landet förberedes bildandet av andelsföreningar för samma ändamål. Den förstnämnda grästorkanläggningen, Söderslätt's andelstorkförening, Skytts Tomarp, äges av en andelsförening, bestående av ett 60-tal jordbrukare. Den areal av lusern, som tecknats till företaget i och för torkning, utgjorde förra året 158 hektar. Till den 1 november 1952 hade producerats 924 958 kg lusernmjöl och 4 125 kg tångmjöl. Under vintersäsongen avses att utnyttja torkanläggningen för torkning av fisk. I sitt den 29 april 1952 avgivna utlåtande över motionerna framhöll jordbruksutskottet bl. a. att en ökad artificiell torkning av grönfoder och späda vallväxter inom vissa delar av landet kan bidra till en önskvärd förenkling av vallskörden och att på

grund därav skäl i och för sig talar för att i enlighet med motionärernas förslag ytterligare statsmedel bör ställas till förfogande som lån till grästorkanläggningar.

Med hänsyn till det ekonomiska läget ville emellertid ej utskottet förorda bifall till motionerna men förutsatte att Kungl. Maj:t kommer att ägna fortsatt uppmärksamhet åt frågan om medelsanvisning för angivna ändamål.

På grund av att, såsom framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, ej heller i år medel upptagits till utökning av denna fond och med hänvisning till dels att investeringsmöjligheter av detta slag bör underlättas, dels att aktuella lånebehov föreligger, hemställes,

att riksdagen måtte besluta att under nionde huvudtiteln i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor att användas för lån till grästorkanläggningar.

Stockholm den 21 januari 1953.

Nils G. Hansson

i Skegrie.

Eric Nilsson

i Svalöv.

Stig Hansson

i Önnarp.

Hans Levin.